
Selected bibliography on Gombrowicz in the chronological order.

Literary Studies in Poland 10, 147-157

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Translations

German:

Die Geschichte. Operette.

P: Munich, Bayerisches Staatstheater, directed by Andras Fricksay, designed by Wolf Münzner, music by Peter Vogel, 5 April 1977.

Reviews: F. Bondy, *Süddeutsche Zeitung*, 1977, 4 April; K. Colberg, *Präsent*, 1977, 14 April; T. Prückner, *AZ Feuilleton*, 1977, 7/8 April; D. Grimm, *Schwäbische Zeitung*, 1977, 12 April; R. Born-Gässer, *Die Welt*, 5 April.

Selected Bibliography on Gombrowicz in the chronological order

1953

- K. A. Jelenski, „Witold Gombrowicz,” *Preuves*, No 34.
K. Krejčí. *Dějiny polské literatury*. Praha. p. 528.

1958

- F. Bondy, „Witold Gombrowicz, der lyrische Clown,” *Neue Zürcher Zeitung*, 29 Nov.
O. Scherer-Virski, „Introduction,” [in:] *10 Contemporary Polish Stories*, ed. by E. Ordon, Detroit, pp. 23–25, 146.

1959

- A. Sandauer, „À propos du *Ferdydurke* de Gombrowicz,” *Les Temps Modernes*, No 162.

1960

- K. A. Jelenski, „Witold Gombrowicz. Ein polnischer Dichter in Südamerika,” *Der Monat*, 1960/61, No 147.
V. Piñera, „Gombrowicz en la Argentina,” [in:] *Cadernos del Congreso por la Libertad de la Cultura*,

1961

- [Pat Leroy], Z. Bau, „Witold Gombrowicz, ese otro gran descon-
dido,” *Clarín* [Bs Aires], 8 Jan.
H. Loetscher, „Witold Gombrowicz,” *Weltwoche*, No 1432.

1962

- F. Bondy, „Witold Gombrowicz und sein Ich,” *Neue Zürcher
Zeitung*, 11 Jan.
Z. Grabowski, „Polish Emigré Writers,” *Contemporary Review*,
No 1.
K. Haedens, „Un romancier que la Pologne a tort d’interdire,”
Candide, 18 July.
H. Mayer, „Ansichten des Witold Gombrowicz,” [in:] *Ansichten
zur Literatur der Zeit*, Reinbeck bei Hamburg, pp. 180–192,
243; transl. into English by J. D. Zipes, “The Views of Witold
Gombrowicz,” [in:] *Steppenwolf and Everyman*, New York 1971.
„Reside en Buenos Aires un renombrado escritor polaco,” *La Prensa*
[Bs Aires], 20 July.

1963

- J. L. Bory, „Avez-vous lu Gombrowicz?,” *L’Express*, 17 Jan.
M. Galej, „Je suis devenu une institution nationale” (an interview
with Gombrowicz), *Arts*, 15/21 May.
„Gombrowicz mufado,” *Eco Contemporáneo* [Bs Aires], 1963, No 5.
M. Grinberg, „Gombrowicz—Genio desconocido,” *La Razón* [Bs
Aires], 30 March.
A. Guérin, „Difficile d’en sortir indemne” (an interview with
Gombrowicz), *L’Express*, 30 May.
E. Kreuder, „Die Bekenntnisse des Witold Gombrowicz,” *Argenti-
nische Tageblatt*, 3 Feb.
H. Linder, „Jongleur in der Emigration,” *General Anzeiger*, 12 Jan.
R. Micha, „Une petite branche verte dans la bouche,” *Les Temps
Modernes*, No 202.
M. Pierret, „Retour en Europe” (an interview with Gombrowicz),
France Observateur, 13 June.

- P. Rawicz, „Witold Gombrowicz à Paris,” *Le Monde*, No 5702.
 E. Sábato, „Entrevista con Gombrowicz” (an interview with Gombrowicz), *La Razón* [Bs Aires], I–II.

1964

- J. Freustié, „Gombrowicz passioné de... Gombrowicz,” *France Observateur*, 19 March.
 U. Jenny, „Witold Gombrowicz. Mythos her Unreife,” *Zeitschrift Du*, VI.
 P. Kliemann, „Ein ungeformter Sohn Polens,” *Christ und Welt*, 18 Dec.
 R. Saurel, „Gorkij et Gombrowicz,” *Les Temps Modernes*, No 213.
 „El Ulysses de los anos 30,” *Primera Plana* [Bs Aires], 13 Oct.
 WDL, „Unser Titelbild,” *Die Welt der Literatur*, No 8.

1965

- F. Bondy, „Witold Gombrowicz oder: Die Schattenduelle eines polnischen Landedelmannes,” *Akzente*, No 4; repr. in: W. Gombrowicz, *Jungfräulichkeit*, Reinbeck bei Hamburg 1966, pp. 7–24; transl. into French: „Witold Gombrowicz, ou les duels d'ombre d'un gentilhomme polonais,” *Preuves*, 1966, No 183.
 „Polen in Wort und Bild,” *Zeitschrift für Kultur und Wirtschaftsaustausch*, No 3.
 E. Sch., „Vorwiegend tropisch,” *Bremen Nachrichten*, 1 Aug.
 E. Schöfer, „Begegnung mit einer beängstigenden Existenz,” *General Anzeiger*, 6 Aug.

1966

- D. Albo, „Gombrowicz aime Sartre et déteste le nouveau roman,” *Le Figaro Littéraire*, Nr 1055.
 „Andanzas europeas de monsieur Ferdydurke,” *Clarín* [Bs Aires], 5 June.
 F. Bajoras, „Witold Gombrowicz,” *Mickiewicz-Blätter*, No 31.
 E. A. F. „Gombrowicz recobra amplia vigencia,” *La Prensa* [Bs Aires], 28 Aug.

- „Elogio a Gombrowicz y su original obra *Ferdydurke*,” *Clarín* [Bs Aires] 7 Aug.
- K. A. Jelenski, „Gombrowicz et Ionesco,” *Preuves*, No 188.
- U. Jenny, „Die Welt als Wahn und Verstellung,” *Süddeutsche Zeitung*, 23–24 April.
- S. Kienzle, *Modernes Welttheater*. Stuttgart. pp. 221–223.
- V. Klotz, „Tödlich Polonaise,” *Theater Heute*, No 7.
- J. Lütge, „Das doppelte Ich des Witold Gombrowicz,” *Christ und Welt*, 29 April.
- D. Nores, „Le Théâtre de Gombrowicz,” *Critique*, No 225.
- M. Osterkamp, „Denn die Welt ist viel zu reichlich,” *Saarbrücker Zeitung*, 7–8 May.
- „Portrait des Monats: Witold Gombrowicz,” *Aktuelles Taschenbuch-Anzeiger*, May.
- E. Schöfer, „Ein faszinierendes Argenis,” *Darmstädter Echo*, 19 Feb.
- G. Sebbag, „Gombrowicz ou la mise en relation,” *Critique*, No 226, 223–231.

1967

- J. Bens, „Un joyeux pessimiste,” *Le Nouvel Observateur*, No 130.
- A. Burgess, “World Tour”, [in:] *The Novel Now. A Student's Guide to Contemporary Fiction*, London.
- „Le Cas Gombrowicz,” *Le Magazine Littéraire*, VII.
- E. J. Czerwiński, “Witold Gombrowicz and the Continuing Tradition,” [in:] *Le Réel dans la littérature et dans la langue. Actes du Xe Congrès de la Fédération Internationale des Langues et Littératures Modernes, Strashourg 29.08–3.09.1966*, ed. by Paul Vernois, Paris.
- K. A. Jelenski, „Structures de Gombrowicz,” *Preuves*, No 200.
– “Witold Gombrowicz or Adult Immaturity” (transl. by J. N. Humes), *Tri Quarterly*, No 9.
- H. Klunker, „Die phantastischen Antinomien des Herrn Witold,” *Europäische Begegnung*, No 5.
- M. Mohrt, „L'Univers d'un voyageur en exil,” *Le Figaro Littéraire*, No 1099.
- M. Nadeau, „Comment j'ai connu Gombrowicz,” *Le Nouvel Observateur*, No 130.

- F. Regnault, „Du mythe au roman,” *Cahiers pour Analyse*, No 7.
- S. Rudni, „Viaje al país de Gombrowicz” (an interview with Gombrowicz), *Primera Plana* [Bs Aires], 9 May.
- H. B. Segel, “Tyranny of Form That Deforms,” *Saturday Review*, 15 July.
- J. Updike, “To Admire Gombrowicz,” *The New Yorker*, 23 Sept.
In connection with the „Prix Formentor” (Prix Internationale de Littérature) awarded to Gombrowicz in 1967 for the *Cosmos*:
- J. Chalon, „Gombrowicz couronné à Tunis,” *Le Figaro Littéraire*, No 1099.
- K. Hammel, „Formentor Preis,” *Kultur*.
- E. Zimmer, „Lustlos in Tunesien,” *Die Zeit*, No 19.

1968

- J. W. Abalos, „Genio y figura de Witold Gombrowicz,” *La Voz del Interior* (Córdoba, Argentina), 9 Nov.
- P. Beers, „Ik geeuw liever dandatik denk – maar intussen,” [in:] *Signalementen. Over auteurs, hun werk, hun achtergronden*, Amsterdam 1968.
- F. Bondy, „Die Jugend ist das Mindere,” *Die Zeit*, 20 Sep. repr. in: F. Bondy, *Gespräche mit James Baldwin, Witold Gombrowicz, Slavomir Mrožek, Jean Starobinski*, Wien 1972; the French translation: „La Jeunesse est inferieure,” [in:] *Gombrowicz*, ed. by C. Jelenski, D. de Roux, Paris 1971; the Spanish translation (by J. F. de Castro): „La juventud es inferior,” [in:] W. Gombrowicz. *Autobiografía sucinta, textos y entrevistas*, Barcelona 1972.
- J. Fletcher, *New Directions in Literature. Critical Approaches to a Contemporary Phenomenon*, London 1968, pp. 95–99.
- K. A. Jelenski, „L’Homme cousu d’enfant,” *Le Monde*, 2 Nov.
- S. Kocik, „Une ‘Polonite’ en lutte contre elle-même,” *Le Monde*, 2 Nov.
- J. Kott, „Die Psychomanie des Witold Gombrowicz,” *Theater Heute*, No 2.
- O. Neveršilová, „Setkání s Witoldem Gombrowiczem,” *Sešity pro Mladou Literaturu*, No 20.
- J. Piatier, „Witold Gombrowicz,” *Le Monde*, 2 Nov.
- D. de Roux, „Du bon usage de la faiblesse,” *Le Monde*, 2 Nov.

- B. Taborski, *Polish Plays in English Translations. A Bibliography*, New York 1968, pp. 61–62.

1969

- F. Bondy, *Aus nächster Ferne*, München 1969.
- H. M. Duran, „Gombrowicz y la imprecacion adolescente,” *Razón y Fabula*, No 16.
- M. Z. Grinberg, „Pueblo de palabras largas,” *Sic Cultural* [Bs Aires], 10 April.
- C. Jannoud, „Gombrowicz l’homme du ‘moi’. Une interview,” *Le Figaro Littéraire*, No 1190.
- M. Kesting, „Die Tragödie der Fiktion,” [in:] *Panorama des zeitgenossischen Theaters*, München 1969.
- Cz. Miłosz, *The History of Polish Literature*, London 1969, pp. 432–437, 523, 527.
- J. di Paola, „Tango Gombrowicz,” *Hispanoamérica*; an extended version: „Contra Gombrowicz,” *El Cronista*, 1975, 18 Oct.
- PHS, „A Pilgrimage,” *The Times*, 11 June.
- M. Polac, D. de Roux, M. Vianey, „Dernier Interview,” *L’Art Vivant*, No 5; repr. in: *Gombrowicz*, ed. by C. Jelenski, D. de Roux, Paris 1971.
- G. Ried, *Weltliteratur unserer Zeit*, München 1969. pp. 239–240.
- A. Sandauer, „Witold Gombrowicz, l’homme et l’ecrivain,” *Les Temps Modernes*, No 273; the Spanish translation: „Gombrowicz, el hombre y el escritor,” [in:] A. Sandauer, R. Cano Gaviria, *Sobre Gombrowicz*, Barcelona 1972.
- C. Segre, „Caos e cosmo in Gombrowicz,” [in:] *I segni o la critica. Fra Strutturalismo e semiologia*, Torino 1969.
- K. Wolicki, „Witold Gombrowicz anel bolest v uriznute paži,” transl. by Helena Stachová, *Divadlo*, No 4.
- Obituary Notices:
- A. Arbasino, *Corriere della Sera*, 26 July.
- J. Bissegger, *Journal de Geneve*, 2/3 Aug.
- F. Bondy, „Witold Gombrowicz,” *Die Weltwoche*, 1 Aug.
- J. Chrust, „Gombrowicz,” *Dawar* [Israel], 1 Aug.
- „Despues de la muerte de Gombrowicz,” *Ansa* [Bs Aires], Aug.
- C. Jannoud, „Witold Gombrowicz. Le Polonais maudit du Monde Occidental,” *Le Figaro Littéraire*, No 1211.

- U. Jenny, „Sisyphos im Kartenhaus,” *Süddeutsche Zeitung*. 28 July.
 M. Kesting, „Ein europäischer Aussenseiter,” *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, No 171.
 P. Kliemann, „Ein Pole im Exil,” *Die Zeit*, No 31.
 K. Korn, „Unreife als Idol,” *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, No 172.
 H. Leber, *Tages Anzeiger*, 1 Aug.
 Z. Malič, „Witold Gombrowicz,” *Telegram*, No 487.
 J. Piatier, „L'Oeuvre profonde d'un clown métaphysique,” *Le Monde*, 26 July.
 V. Polcuch, „Ein Pole, ein Weltbürger. Zum Tode des Witold Gombrowicz,” *Die Welt*, No 173.
 S., „W. Gombrowicz falleció en Niza,” *La Nacion* [Bs Aires], 27 July.
 „La Vie difficile d'un exilé,” *Le Monde*, 26 July.

1970

- L. Attoun, „Gombrowicz franc-tireur,” *Les Nouvelles Littéraires*, No 2210.
 S. Bajini, *Sipario*, No 12.
 L. Goldman, „Le Théâtre de Gombrowicz,” [in:] *Structures mentales et création culturelle*, Paris 1970; the English translation: *The Drama Review*, 1970, vol 14, No 3; the Serbo-Croatian transl. (by Giga Gracan): *Prolog*, 1971, No 13.
 K. A. Jelenski, „Witold Gombrowicz. Drama und Antidrama,” *Der Monat*, Sept.
 Z. Malič, „Bit Gombrowiczewa Kazališta,” *Književna Smotra*, No 3.
 J. di Paola, „Witold Gombrowicz: el escándalo del dolor,” *Panorama* [Bs Aires], 16 June.
 J. P. Sartre, „Sartre par Sartre,” *Le Nouvel Observateur*, No 272; in: *Gombrowicz*, ed. by C. Jelenski, D. de Roux, Paris 1971.
 M. Serenellini, „An Interview with M. Missiroli on the Work of W. Gombrowicz and St. I. Witkiewicz,” *Sipario*, No 12.

1971

- J. Błoński, „The Elusive Gombrowicz,” transl. by J. Bessemers, *Polish Perspectives* No 4; the French translation (by J. Lisowski): *Perspectives Polonaises*, No 4.

- F. Bondy, „Das Anstössige stösst alle Entwicklungen. Über das ‘Theater der Peinlichkeit’ des Witold Gombrowicz,” *Theater Heute*, No 4; repr. in: F. Bondy, *Der Rest ist Schreiben*, Wien 1972. Gombrowicz, ed. by C. Jelensky and D. de Roux, Paris.
- B. L. Knapp, “W. Gombrowicz: A Faceless Theatre,” *Yale French Studies*, No 46.
- F. Lennartz, *Ausländische Dichter und Schriftsteller unserer Zeit*, Stuttgart, pp. 310–312.
- J. E. Osses, *Algunos aspectos en la narrativa contemporánea: Frisch – Cortázar – Jens – Gombrowicz*, Santiago de Chile.
- D. de Roux, *Gombrowicz*, Paris.
- B. Taborski, “Witold Gombrowicz,” [in:] *Crowell’s Handbook of Contemporary Drama*, New York 1971.

1972

- F. Bondy, „Witold Gombrowicz,” [in:] *Gespräche mit James Baldwin, Witold Gombrowicz, Slavomir Mrožek, Jean Starobinski*, Wien.
- M. A. Crawford, “An Existential Vision” of Man in the Fiction of Witold Gombrowicz and Selected Novels by Sartre, Sarraute, Robbe-Grillet and Butor, New York.
- M. Donoso Pareja, *Prosa joven de America Hispana*, Mexico.
- W. Hädecke, „Witold Gombrowicz,” *Die Neue Rundschau*, No 2.
- J. Iwaszkiewicz, *Les Cléfs. La littérature polonaise et l’Italie. Méditations et réflexions sur Szymanowski, Witkiewicz et Gombrowicz*, Wrocław.
- M. Muñoz, „Introducción a Witold Gombrowicz,” *La Palabra y el Hombre*, No 1.
- M. Oks, „Transito argentino de Gombrowicz,” *La Opinion Cultural* [Bs Aires], 18 June.
- R. Pla, „Witold Gombrowicz: un ‘muy mi amigo,’” *Clarín* [Bs Aires], 7 Dec.
- C. Sen, *Polish Experimental Fiction 1900–1939: A Comparative Study of the Novels of Karol Irzykowski, St. Ignacy Witkiewicz, Witold Gombrowicz and Bruno Schulz*, New York.
- „Soma 28”. *Literar magazine*—the issue devoted to Gombrowicz, Dec.

- "The Struggle to Be Ourselves," *The Times Literary Supplement*, No 3650.
- „Trayectoria de un exiliado permanente. El fantasma de W. Gombrowicz," *La Opinion Cultural* [Bs Aires], 18 June.
- J. Volle, *Gombrowicz, bureau-martyr*, Paris.

1973

- T. E. Bird, „Modern Polish Writing, Essays and Documents," *Queens Slavic Papers*, vol. 1.
- J. J. Blanco, „Witold Gombrowicz," *La Cultura en Mexico*, Oct.
- G. Gömöri, "Polish Studies. Literature 1860 to the Present Day," *The Year's Work in Modern Language Studies*, vol. 35.
- L. Iribarne, "Revolution in the Theatre of Witkacy and Gombrowicz," *The Polish Review* [New York], No 1/2.
- Z. Malić, *Polonica. Ogledi o Sienkiewiczu, Iwaszkiewiczu, Gombrowiczu, ofenjalnoj književnosti i o polskoj prozi 20 stoljeća*, Zagreb.
- K. Przybylska, „The Modern Polish Theater," *Queens Slavic Papers*, vol. 1.
- M. Seymour-Smith, *Guide to Modern World Literature*, London.

1974

- P. Sanavio, *Gombrowicz: la forma e il rito*, Torino.
- R. Schubiger, *Gombrowicz, auteur baroque*, Paris.

1975

- T. F. Domaradzki, „Witold Gombrowicz 'un fou révolté' et son antitraditionalisme," *Etudes Slaves et Est Européennes*, 1975/76.
- W. Höllerer, „Augenblicke mit Besuchern" (fragm.), *Akzente*, No 4.
- M. Świącicka, "Witold Gombrowicz," *The Quarterly Review* [Falls Church, Va., USA], No 2.
- J. Valdivieso, *Realidad y ficción en Latinoamérica*, Mexico.

1976

- M. Betelú, „Recuerdos de Gombrowicz 1959–1960,” *Texto Critico* [Mexico], No 2.
- J. L. Borges, „Reuerdo de Gombrowicz,” *Texto Critico*, No 2.
- L. Garcia German, „Gombrowicz, citado,” *Pluma y Pincel* [Bs Aires], 26 Oct.
- J. C. Gómez, „Reuerdo de Gombrowicz 1956–1963,” *Texto Critico* [Mexico], No 2.
- E. Sábato, „Reuerdo de Gombrowicz,” *Texto Critico*, No 2.
- E. M. Thompson, “The Writer in Exile: Playing the Devil’s Advocate,” *Books Abroad* [Oklahoma], No 2.

1977

- J. Blot, „W. Gombrowicz et la convention,” *Nouvelle Revue Française*, No 291.
- R. Georgin, *Gombrowicz*, Lausanne 1977.
- G. Josipović, “A modern Master,” *New York Review of Books*, 13 Oct.
- A. Karatson, „Le ‘Grotesque’ dans la prose du XXe siècle (Kafka, Gombrowicz, Beckett),” *Revue de la Littérature Comparée*, No 2.

1978

- F. Bondy, K. A. Jelenski, *Witold Gombrowicz*, München.
- Y. Bronowski, „Ejch lehawrijach gaonut – le – mea 20,” *Haarec* [Israel], 3 Nov.
- E. J. Czerwiński, B. Karst, „‘Berging’ Gombrowicz: A Reappraisal od ‘Form-Fastening’,” *The Polish Review* [New York], No 4.
- G. Gömöri, “Antinomies of Gombrowicz,” *The Modern Language Review*, vol. 73, No 1.
- T. Kępiński, *Witold Gombrowicz i świat jego młodości*, a fragment transl. by A. Twardecki, *Polish Perspectives*, No 12.
- A. Kurczaba, “The Impact of Latin-American Exile on Polish and German Literature: the Case of Witold Gombrowicz and Anna Seghers,” *The Polish Review* [New York], No 4.
- D. de Roux, *Gombrowicz*, Paris.
- J. Volle, „Gombrowicz ou l’introuvable identité,” *Les Cahiers Franco-Polonais* [Paris–Warsaw].

1979

- A. Falkiewicz, „La Scène chez Gombrowicz,” *Acta Universitatis Wratislaviensis*, No 462.
- A. de Obieta, „Gombrowicz: rico de ideas y de absurdo,” *Vigencia* [Bs Aires], No 27.
- E. Sábato, „En memoire de W. Gombrowicz,” *Le Monde*, 27 July.
- E. Saglul, „El polaco del obelisco,” *Somos* [Bs Aires], N. 160.
- E. M. Thompson, *Witold Gombrowicz*, Boston.

1980

- J. B. Bañez, „W. Gombrowicz un ‘Francotirador’ de les letras,” *El Día* [La Plata, Argentina], 24 Aug.
- R. Grol-Prokōpczyk, *W. Gombrowicz. Solubrious Profanation*, Buffalo.
- A. Kurczaba, *Gombrowicz and Frisch. Aspects of Literary Diary*, Bonn.
- C. R. Morán, „De Polonia a Bacacay. El estilo de la tierra de nadie,” *La Opinion Cultural* [Bs Aires], 5 Oct.

Compiled by Zofia Bilek-Dąbrowska